

6. James R. Barth, Tong Li, Don McCarthy, Triphon Phumiwasana and Glenn Yago. *Economic Impacts of Global Terrorism: From Munich to Bali*. – Capital Studies, Milken Institute. – 38 p.

7. Kugel Laura. *Terrorism and the Global Economy*. – August 31. – 2011, <http://www.e-ir.info/2011/08/31/what-is-the-impact-of-terrorism-on-the-ipe/>.

ЛЮДМИЛА СОЗАНСЬКА

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ БОРОТЬБИ ЗІ ЗЛОЧИННІСТЮ ТА КОРУПЦІЄЮ

Пришвидшення процесу глобалізації дозволило злочинності та корупції збільшити діапазон своєї діяльності: вони все більше виходять за межі державного контролю і вступають у протистояння зі із міжнародним правопорядком. Безпрецедентне зростання масштабів і загрози злочинності спричиняє підвищенню значення співпраці держав у протидії їй і, відповідно, наукових досліджень у цій сфері.

Міжнародна злочинність та міжнародна корупція – це глобальні проблеми, які потребують масштабної реакції. Відбувається «інтернаціоналізація» заходів запобігання і припинення злочинності та корупції, розробка та узгодження яких піднімається до міжнародно-правового рівня. Міжнародно-правової регламентації потребують питання гармонізації кримінально-правової заборони, оптимізації систем кримінального правосуддя, координації превентивних антикримінальних зусиль держав. У цих умовах пріоритетного значення набуває досягнення концептуальної чіткості та узгодженості поняття «міжнародний злочин», теоретичне обґрунтування якого переміщується у русло міжнародно-правової науки.

Мета і задачі дослідження. Мета дослідження полягає в теоретичному узагальненні та новому розв'язанні наукової проблеми, що полягає у створенні цілісної міжнародно-правової концепції міжнародних злочинів та міжнародної корупції у контексті міжнародної протидії злочинності та корупції.

Об'єктом дослідження є сукупність норм міжнародного права, які регламентують міжнародне співробітництво у протидії злочинності та корупції, а також правовідносини, які складаються у процесі міжнародного реагування на злочинність та корупцію.

Предмет дослідження – поняття «міжнародний злочин» та «міжнародна корупція» як категорії міжнародного права, їх юридична природа, зміст та види; міжнародно-правові стандарти криміналізації правопорушень; існуюча практика, тенденції та перспективи міжнародної протидії злочинності.

Методологічні основи дослідження. Методи дослідження обрані з урахуванням поставленої мети і завдань дослідження, його об'єкта та предмета. Методологічне підґрунтя склали філософські, загальнонаукові методи пізнання, а також спеціальні методи правової науки. Широко використано діалектичний метод, який вимагає враховувати загальний взаємозв'язок і постійний розвиток явищ.

У даних сучасних умовах злочинність набуває нових форм. В її розпорядженні зосереджені величезні силові і фінансові кошти ресурси, новітні досягнення науки і техніки. Виникають і швидкими темпами розвиваються нові види злочинів, особливо в економічній сфері, такі як, комп'ютерні, інформаційні, банківські злочини, для яких не існує національних кордонів, а досвід боротьби з ними у міжнародного співтовариства в цілому, і в окремих державах зокрема, ще недостатній.

На даний час, жодна держава не має можливості самостійно боротись із міжнародною злочинністю та корупцією, а тому вкрай важливим є міжнародне співробітництво у цій сфері.

Загальноновизнаним центром з координації та розвитку міжнародних зв'язків є ООН. У рамках цієї Організації здійснюється і співробітництво з в боротьби зі злочинністю (передусім під час Конгресів ООН з відвернення злочинності та поводження з правопорушниками, у роботі Комісії з запобігання злочинності та кримінального правосуддя, Управління ООН з боротьби з наркотиками і злочинністю, Міжрегіонального науково-дослідного інституту ООН з питань злочинності).

Важливе місце в організаційно-правовому механізмі боротьби зі злочинністю належить Міжнародній організації кримінальної поліції (далі — Інтерпол). Метою Інтерполу, відповідно до ст. 2 її Статуту, є: забезпечення широкої взаємодії всіх органів (установ) кримінальної поліції в рамках відповідного законодавства країни в дусі Загальної декларації з прав людини та створення і розвиток установ, які можуть успішно сприяти відверненню міжнародної злочинності та боротьбі з нею.

Міжнародне співробітництво в боротьбі з корупцією являє собою систему відносин між державами в особі їх органів, міжнародними урядовими та неурядовими організаціями, транснаціональними корпораціями та іншими організаціями у сфері протидії корупції, що включає погоджені політику, антикорупційну стратегію і тактику, вироблення міжнародних договорів і угод, їх імплементацію у внутрішнє законодавство держав, правозастосовчу, організаційно-правову, інформаційну та науково-дослідну діяльність відповідних суб'єктів співпраці з попередження корупції, безпосередній боротьбі з нею на основі міжнародно-правових документів та прийнятих відповідно до них положень національного законодавства.

Найавторитетнішими міжнародно-правовими документами, де вони були вперше зібрані, стали Статут Організації Об'єднаних Націй, прийнятий в 1945 році, а також спеціальний документ з широкою назвою «Декларація про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН», прийнятий у 1970 році. Декларація закликала держави «керуватися ними у міжнародній діяльності та розвивати свої взаємини на основі їх суворого дотримання».

Україна, враховуючи підвищений стан злочинності, яка виходить за межі однієї держави, почала активно брати участь у міжнародній боротьбі зі злочинністю та корупцією. Таким чином у 1992 року Україна стала членом Інтерполу, а 1993 року було утворено Національне центральне бюро цієї

організації у нашій державі. Його цілями стало координація діяльності правоохоронних органів України у боротьбі зі злочинністю, яка має транснаціональний або такий, що виходить за кордони нашої держави, характер і забезпечення при цьому взаємодії з Генеральним секретаріатом і відповідними органами країн-членів Інтерполу.

Згідно соціологічних опитувань Україна займає найвищий рівень по корупції серед «нових незалежних країн». Для подолання гіперкорупції в нашій державі необхідно підібрати відповідну стратегію, яка б успішно діяла. Насамперед, на нашу думку, слід позбутись поняття «неофіційної винагороди», під якою ми розуміємо передачу тих чи інших матеріальних благ для чиновників за виконання покладених на них трудовим законодавством професійних обов'язків, при цьому, що дана винагорода ніде не задокументовується і жодного документального її підтвердження не існує. Також, ми вважаємо, що слід підвищити відповідальність за отримання так званої неправомірної винагороди. Нам відомо, що суб'єктами кримінальних правопорушень є особи, які отримують правомірну винагороду, які її дають або пропонують надати, тому відповідальність повинна бути однаково високою для обох сторін – отримувача хабара та особу, яка дає чи пропонує хабар або провокує на його отримання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бачинин В. А. *Философия права и преступления.* – Харьков: Фолио, 1999. – с. 452.

2. Білоус В. Т. *Координація боротьби з економічною злочинністю : монографія / Білоус В. Т.* – Ірпінь: Академія державної податкової служби України, 2002. – 449 с.

3. Гавриш, Т. С. *Теорія та практика міжнародної правової допомоги в кримінальних справах (проблеми сучасного співробітництва України) / Т. С. Гавриш.* – Х. : Право, 2006. – 192 с.

4. Зозуля Є. *Міжнародне співробітництво в боротьбі зі злочинністю як історико-правове явище / Є. Зозуля // Схід.* – 2009. – № 4. – С. 90–93.

5. Мельникова Э. Б. *Теоретическая концепция международного сотрудничества в сфере уголовной юстиции / Э. Б. Мельникова // Уголовная юстиция : проблемы международного сотрудничества.* – М., 1995. – С. 1–20.

6. Мельник М. І. *Корупція: сутність, поняття, заходи протидії: Монографія.* – К.: Атіка 2001. – С. 9.

7. Панкратов В. В. *Сочетание уголовно-правовых и политико-экономических мер в борьбе с коррупцией // Изучение организованной преступности: российско-американский диалог.* – М.: Олімп, 1997. С. 269–271

8. *Угода про взаємодію міністерств внутрішніх справ у сфері боротьби зі злочинністю від 24 квітня 1992 р. // Правові основи міжнародної діяльності МВС України : зб. міжн.-правових договорів документів : [у 2-х т.] / МВС України. Відділ міжнародних зв'язків.* – К., 1997. – Т. 2. – С. 68–73.